

Marek Cwetsch, Emil Zaitz, Kazimierz Radwański

Kraków - Stare Miasto, ul. Kanonicza 9

Informator Archeologiczny : badania 16, 193-194

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

gliny. W obrębie jamy wystąpiły także połupane kości zwierzęce oraz bardzo liczne ułamki naczyń wczesnośredniowiecznych /XI-XII w./;

3. Chatę 1 - obiekt półziemiankowy o długości około 2,5 m i głębokości 160-170 cm poniżej stropu warstwy III. W obrębie warstwowanego wypełniaka obiektu /brunatny humus przedzielany warstewkami żółtej, czasem przepalanej gliny/ stwierdzono ułamki naczyń wczesnośredniowiecznych /XI-XIII w./, liczne grudki polepy, połupane kości zwierzęce oraz bryły żużla żelaznego z małego pieca dymarskiego lub z ogniska kowalskiego;
4. Chatę 2 - podobny obiekt półziemiankowy o głębokości 150-160 cm /poniżej stropu warstwy III/ i długości ponad 2 m. W wypełniku wystąpiły połupane kości zwierzęce, drobne grudki polepy oraz ułamki naczyń wczesnośredniowiecznych datowanych na X-XI w.;
5. Palenisko - płytkie, nieckowate, zagłębienie w spągu warstwy III, wypełnione węglem drzewnym i przepaloną gliną. W jego obrębie wystąpiły pojedyncze ułamki kości zwierzęcych, grudki polepy i ułamki naczyń wczesnośredniowiecznych /XI-XIII w./.

Rozpoznane obiekty archeologiczne, położone w sąsiedztwie kościoła św. Michała na Skałce, wchodzi zapewne w skład południowej części rozległej osady wczesnośredniowiecznej, rozciągającej się na zachód do Skałki, a na wschód do kościoła św. Katarzyny i terenu klasztoru OO Augustianów. Odkryte obiekty pochodzą zasadniczo z młodszego faz wczesnego średniowiecza /XI-XIII w./, w ich obrębie stwierdzono jednak pojedyncze ułamki ceramiki starszej datowanej na X wiek.

W wypełniku chaty 1 i 2, w jamie 1 oraz w warstwie III wystąpiły także pojedyncze ułamki naczyń glinianych z okresu wpływów rzymskich. Są one związane z osadą rozpoznaną w 1975 r. w czasie badań na ul. Skałecznej.

Materiały i dokumentacja z badań przechowywane są w Dziale Krakowa Przedlokacyjnego Muzeum Archeologicznego w Krakowie.

KRAKÓW-Stare Miasto
ul. Kanonicza 9

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie

Badania prowadził mgr Marek Cwetsch /autor sprawozdania/ i mgr Emil Zaitz pod nadzorem naukowym doc.dr. Kazimierza Radwańskiego. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Krakowie i KZA w Krakowie. Drugi sezon badań. Strefa osadnicza zachodniej części Okołu. Wczesne średniowiecze.

Prace prowadzono na terenie posesji, w zachodniej części dziedzińca, na miejscu wyburzonej oficyny z XIX w. Wykop zlokalizowano na krawędzi terasy średniej i terasy powodziowej Wisły przy miejskim murze obronnym. Teren był rozpoznany w latach ubiegłych wykopami sondażowymi i wlerczeniami. W r.b. prowadzono badania zmierzające do uściślenia obrazu wczesnośredniowiecznych nawarstwień, ze szczególnym uwzględnieniem dawnej topografii terenu oraz usytuowania wału obronnego. Wał ten był już wycinkowo zarejestrowany w zachodniej części Okołu podczas prac wykopaliskowych prowadzonych przez Muzeum Archeologiczne w latach ubiegłych. Badania kontynuowano w wykopie nr IV o wymiarach 3 x 6 m, przylegającym krótszym bokiem do średniowiecznego miejskiego muru obronnego. Odsłonięto nawarstwienia od głębokości 420 cm do 530 cm oraz wykonano podkop pod murem obronnym o długości 2,5 m. Stratygrafia wykopu jest następująca:

420/470 cm	- 440/500 cm	- warstwy kulturowe XII w.-X w. i IX w.?
470/475 cm	- 500/510 cm	- pozostałości warstwy humusu pierwotnego
475 cm	- 520 cm	- poziom wmywania humusu pierwotnego poniżej 520 cm
		- utwory ilaste akumulacji rzecznej.

Warstwy wykazują tendencję wyraźnego spadku w kierunku zachodnim, zgodnie z naturalnym ukształtowaniem terenu.

W podkopie pod murem obronnym uchwycono nawarstwienia będące pozostałościami wału obronnego Okołu. W warstwie IIx, na głębokości 450-480 cm, odkryto fragmenty przekładkowej konstrukcji złożonej z dranic i przepołowionych okrągłaków dębowych. Zalegają one po osi N-S i E-W w czytelnym, warstwowym układzie. Zostały ułożone płaską stroną ku dołowi, w szarym iłie przemieszczonym prawdopodobnie celowo z terenu terasy powodziowej.

Uzyskano wiele interesujących zabytków ruchomych: ceramikę, przedmioty żelazne itp.

Zabytki znajdują się w Dziale Krakowa Przedlokacyjnego MAK.

Ze względu na bardzo ciekawy charakter odkrytych w podkopie konstrukcji drewnianych w roku przyszłym prowadzone będą prace po zewnętrznej, zachodniej stronie muru obronnego. Ich celem będzie pełniejsze określenie pozycji stratygraficznej odkrytej konstrukcji i ewentualne rozpoznanie jądra wału obronnego.

KRAKÓW-Stare Miasto
ul. Kanoniczą 15

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie

Badania prowadził mgr Emil Zaitz.
Finansowało Muzeum Archeologiczne
w Krakowie. Pierwszy sezon badań.
Osadnictwo wczesnośredniowieczne